

Sygn. akt V CNP 19/14

POSTANOWIENIE

Dnia 6 listopada 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie ze skargi H. M.
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego
wyroku Sądu Okręgowego w K.
z dnia 22 marca 2013 r., sygn. akt XVIII RCa [...]
w sprawie z powództwa H. M.
przeciwko A. S.
o alimenty,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 6 listopada 2014 r.,

1) odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania,

**2) przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w K.
adwokatowi P. S. kwotę 1200 (tysiąc dwieście) złotych
powiększoną o należny podatek VAT tytułem zwrotu kosztów
pomocy prawnej udzielonej z urzędu skarżącej w postępowaniu
przed Sądem Najwyższym.**

UZASADNIENIE

Powódka H. M. wniosła skargę o stwierdzenie niezgodności prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 22 marca 2013 r. z art. 133 § 2 k.r. i o. w zw. z art. 129 § 1 k.r. i o. i art. 135 § 1 k.r. i op. przez błędne niezastosowanie pierwszego z wymienionych przepisów, pomimo ustaleń dokonanych przez Sądy obu instancji, że koszt pokrycia usprawiedliwionych potrzeb powódki znacząco przekracza jej dochód. Powódka podkreśliła również, że nie sposób zarzucić jej „rażąco niewłaściwego postępowania” z uwagi na niewykonywanie pracy zarobkowej od czasu przejścia na rentę inwalidzką.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje

W przedmiocie przyjęcia (odmowy przyjęcia) skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia Sąd Najwyższy orzeka w ramach tzw. przesądu, którego celem jest wyeliminowanie takich skarg, które są oczywiście bezzasadne (art. 424⁹ w zw. z art. 398⁹ § 2 i art. 424¹² k.p.c.). Oceny, czy skarga jest „oczywiście bezzasadna” należy dokonywać w powiązaniu z pojęciem „niezgodności orzeczenia z prawem”, skoro jest ono elementem konstrukcyjnym skargi (art. 424⁵ § 1 pkt 3 i 6 k.p.c.). Orzeczenie niezgodne z prawem – w rozumieniu art. 424¹ k.p.c. w zw. z art. 417¹ § 2 k.c. – to orzeczenie, które jest sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami i z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć albo zostało wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest oczywiste i nie wymaga głębszej analizy prawniczej. Takie definiowanie pojęcia „orzeczenie niezgodne z prawem” wynika ze specyfiki władzy sądowniczej oraz jej ustroju i w konsekwencji konieczności formułowania autonomicznej, swoistej definicji bezprawności, jako przesłanki odpowiedzialności państwa za szkodę wyrządzoną orzeczeniem sądowym (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 2006 r., V CNP 68/05, niepubl.; z dnia z 6 marca 2008 r., I CNP 116/07, niepubl. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2014 r., I BP 5/13, niepubl.).

W orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej podkreśla się, że szczególne funkcje wypełniane w państwie przez sądy oraz zasada pewności

prawa powodują, że państwo może ponieść odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną orzeczeniem sądowym tylko wtedy, gdy sąd naruszył prawo w sposób oczywisty, w przypadku bowiem wykonywania władzy dyskrejonalnej niezbędny jest pewien margines błędu, którego popełnienie nie może rodzić odpowiedzialności odszkodowawczej państwa (orzeczenie z dnia 30 września 2003 r. w sprawie C-224/01, Gerhard Kobler v. Austria).

Podstawą skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia mogą być natomiast - obok zarzutów naruszenia prawa materialnego - zarzuty dotyczące naruszenia przepisów postępowania, w tym przepisów normujących postępowanie dowodowe, których stosowanie oddziaływa na ustalenie faktów, z wyjątkiem tych, które odnoszą się do oceny dowodów.

Treść skargi dotyczyła przede wszystkim dokonania przez Sąd merytorycznej oceny w zakresie wypełniania obowiązku alimentacyjnego na rzecz matki powódki w kontekście sytuacji materialnej i osobistej, zachowania osoby uprawnionej do alimentacji.

Zważyć w związku z tym trzeba, że ocena ta została oparta na konkretnych ustaleniach faktycznych, którymi - wobec braku zarzutów dotyczących naruszenia przepisów postępowania - Sąd Najwyższy jest związany przy rozpoznaniu przedmiotowej skargi o stwierdzenie niezgodności orzeczenia z prawem (art. 424⁴ zd. 2 k.p.c.). Dotyczy to zwłaszcza aktualnej sytuacji osobistej powódki, jej wyboru dotyczącego miejsca zamieszkania, przy jednoczesnych ustaleniach dotyczących pokrywania przez pozwaną kosztów eksploatacji mieszkania zajmowanego przez powódkę oraz obciążeniach związanych koniecznością utrzymania małoletniej córki i pełnoletniego syna, który nie jest jeszcze samodzielny finansowo.

Wnioski jakie na tej podstawie faktycznej wyciągnął Sąd drugiej instancji zarówno odnośnie stanu niedostatku powódki w chwili wyrokowania jak i przyczyn jej aktualnej sytuacji majątkowej i rodzinnej pozostają w zakresie dyskrejonalnej władzy sądu i nie ma podstaw do formułowania zarzutu, że zaskarżone orzeczenie zostało wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni wymienionych w skardze kasacyjnej w tym art. 133 § 2 oraz 144¹ k.r. i op. lub rażąco niewłaściwego zastosowania tych przepisów.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi do rozpoznania (art.424⁹ k.p.c.).

W przedmiocie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu orzeczono na podstawie § 6 ust. 5 w zw. z § 13 ust. 5 pkt 2 i § 6 pkt 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.).

[aw]